

Yard. Doç. Dr. Sezgin Seymen ÇEBİ

Uluslararası Antalya Üniversitesi Hukuk Fakültesi

SOSYAL ADALET
Tarihsel ve Kuramsal
Bir Bakış

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
GİRİŞ	15

Birinci Bölüm

ANTİK DÖNEMDE SOSYAL ADALET

GENEL OLARAK	27
ANTİK YAKIN DOĞU'DA SOSYAL ADALET	37
ANTİK MISIR'DA SOSYAL ADALET	51
ANTİK ÇİN'DE SOSYAL ADALET	58
ANTİK YUNAN'DA SOSYAL ADALET	74
Genel Olarak	74
Homeros Sonrası Grek Dünyası	79
Platon ve Sosyal Adalet	90
Aristoteles ve Sosyal Adalet.....	95
STOA OKULU, CİCERO VE ANTİK ROMA'DA SOSYAL ADALET	113
ERKEN İSLAM TOPLUMU'nda SOSYAL ADALET....	115
MODERN ZAMANLAR ÖNCESİ BATI ORTAÇAĞINDA SOSYAL ADALET	127
Genel Olarak	127
Aziz Augustine ve Sosyal Adalet	128

Aristoteles ve Augustine'in Sosyal Adalet Anlayışlarının Karşılaştırılması	131
Aziz Thomas Aquinas	133

İkinci Bölüm

MODERN ZAMANLARDA SOSYAL ADALET

Yeni Bir Dünya, Yeni Bir Etik	141
T. Hobbes ve Doğal ve İlahi Adaletten Sözleşmeye Dayanan Adalete Geçiş.....	144
John Locke ve Aristokrasinin Kuramsal Çözülüşü.....	150
J.J. Rousseau ve Toplumsal Eşitsizliklerin Kaynağı Sorunu.....	153
SOSYAL ADALET KAVRAMINA İLİŞKİN	
BAZI YETKİN YAKLAŞIMLAR.....	156
Genel Olarak	156
Hume ve Fayda-Adalet İlişkisinin Kuruluşu.....	157
John Stuart Mill ve Bir Ülke Olarak Eşitlikçilik.....	166
Vilfredo Pareto ve Güç İlişkileri Dünyasında Bir Kurgu Olarak Adalet	176
Britanya İdealizmi ve Sosyal Bireyin Kendisini Gerçekleştirmesi Olarak Adalet	183

Üçüncü Bölüm

İDEOLOJİLER VE SOSYAL ADALET

Genel Olarak.....	193
LİBERTERYENİZM.....	199
Genel Olarak	199

Öz-Sahiplik (Self-Ownership) ve (Mutlak) Mülkiyet Hakkı	201
R. Nozick'in Devlet Anlayışı	207
Kamusal Seçim Teorisi	215
Hak Kazanma (Entitlement) Kuramı	218
Hak Kazanma ve Sorumluluk	224
Ahlaki (Moral) Atomizm	232
Ana Akım Liberteryenizm ve Dağıtıcı Adalet.....	235
Sol Liberteryenler.....	240
Mülkiyete Yönelik Realist-Fonksiyonalist Yaklaşım ve Etkileri	242
Öz Sahiplik Kavramına Yönelik Farklı Bakışlar.....	245
Sol Liberteryenler ve Liberal Eşitlikçiler.....	251
Liberteryenizm Liberalizm midir?.....	257
Liberalism ve Liberteryenizm Karşılaştırması	258
LİBERAL ADALET KURamlARI	265
Genel Bir Bakış	265
Kamusal İyi	271
Hukukun ve Politik Otoritenin Kamusal Niteliği.....	272
John Rawls ve Hakkaniyet Olarak Adalet	285
Orijinal Pozisyon.....	288
Özgürlüğün Önceliği İlkesi	291
En Az Avantajlı Grup.....	293
Adaletin Siyasal Olarak Kavranması (Siyasal Adalet Anlayışı)	294
Saf Süreçsel Adalet (Pure Procedural Justice).....	297
Hakkaniyet Olarak Adalet (Justice as Fairness) ve Sosyal İşbirliği	298
Düşünsel Denklik (Reflective Equilibrium) ve Ampirik İnançlar	299
Kaynak Paylaşımı Olarak Adalet: Kaynak Eşitliğigi	302
Haketme Olarak Adalet: Haketme (Desert) Kuramı.....	307

Liberal Kuramda Sosyal Adalete İlişkin Bazı	
Alternatif Yaklaşımlar	311
KOMÜNİTERYENİZM.....	317
Genel Olarak	317
Komüniteryen İtirazlar ve Çözüm Önerileri.....	320
SOSYALİZM VE SOSYAL ADALET	330
Genel Olarak	330
Devletsiz ve Hukuksuz Bir Toplum	337
Sosyalist Bir Hukuk ve Adalet Anlayışı Mümkün mü? 343	
REFAH DEVLETİNE YÖNELİK ELEŞTİRİLER	356

Dördüncü Bölüm

SOSYAL ADALETE İLİŞKİN HAK TEMELLİ YAKLAŞIMLAR

Genel Olarak.....	365
SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR	369
Genel Olarak	369
Bağımlılık Sorunu.....	370
T.H. Marshall ve Sosyal Hak Kavramı.....	373
Sosyal Hak ve Sosyal Adalet Temelinde Kültürel Haklara Genel Bir Bakış	377
Genel Olarak	377
Kültürel Hak Kavramı	379
Feminizm ve Sosyal Adalet	386
Irksal Eşitlik Sorunu, Azınlık Hakları ve Sosyal Adalet	394
Çevre Adaleti.....	404
Sosyal Adalet ve Kent	407
Hak Temelli Yaklaşımın Liberal ve Sosyalist İdeolojilerdeki Yeri.....	415

Genel Olarak	415
Hukuk Devleti İlkesi, Hayek ve Liberalizm	416
Hukuk Devleti İlkesi ve Sosyalizm	421
Sosyalist Sistemde İnsan Haklarının Yeri	428
Beşinci Bölüm	
SOSYAL ADALETE İLİŞKİN BİLİMSEL VE ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR	
Genel Olarak.....	443
SOSYAL ADALET VE SOSYAL BİLİMLER	445
Genel olarak.....	445
Sosyal Adaleti Gerçekleştirme Araçları Olarak	
Pazarlık ve Tahkim	474
Bazı Analitik Bakışlar	474
YAPISALCILIK (CONSTRUCTIVISM)	487
SEZGİCİLİK (INTUITIONISM)	490
SOSYAL ADALET; SÜREÇSEL Mİ	
SONUÇSAL MI?	492
BİR ERDEM OLARAK ADALET	500
ULUSLARARASI SOSYAL ADALET	503
Post Modern Eleştiriler.....	513
ELEŞTİREL KURAM VE SOSYAL ADALET	516
SONUÇ	523
KAYNAKÇA	535
DİZİN	581